

Ulla Hannelius

Josefin och Frostbrunnsdalen

Hon bet ihop. Det var bara två veckor kvar av vårterminen. Hon skulle börja trean nästa år.

Du måste hjälpa oss Ljuvliga Josefin, viskade hon. Vi vet att du kan det. Vi har valt ut dig. Vi är så rädda.

Solen kröp över ravinkanten mot Buskåker, den lämnade slänten i mörker, men lyste över ängen där hon somnat dagen innan. Almgrenar lade en kall skugga över stigen.

Ingenstans fanns något spår efter Desme och småfolket.

Ulla Hannelius (f.d.Öreby), Borlänge 2002

ISBN 91-974359-2-9

Teckningar av Olivia, 7 år och Linnea, 5 år

1

Ljudet var där igen. Ett dämpat muller. Som från ett åskväder långt borta. Och samtidigt nära.

Josefin rös. Hon stängde fönstret.

– Hörde ni ljudet? frågade hon en stund senare vid köksbordet.

Mamma skakade på huvudet, pappa sa leende:

– Det måste vara inbillning.

– Nu igen? sa Josefin.

– Det finns inget farligt häromkring, sa pappa.

Men Josefin visste att det udet hon hört de se-

naste veckorna inte var något hon hittat på.

Någonstans där ute fanns något skrämmande.

Något som bara hon kunde uppfatta.

2

– Jävla Josefin, jävla Josefin...

Josefin suckade. Kalle hördes alltid mest. Pojkarna stod som en flock får, stirrade mot henne, sparkade upp gropar i sanden.

Flickorna såg henne inte. Ett långt hopprep ven runt i vårluften. Matilda hoppade, solstrålarna gnistrade i hennes ljusa lockar.

Josefin ställde sig vid skolhusknuten. Stod där ensam, barhuvad med mössan i handen. Huttrade i majblåsten.

Hon bet ihop. Det var bara två veckor kvar av vårterminen. Hon skulle börja trean nästa år. Pappa hade sagt att hon måste vara stark, att hon inte skulle bry sig om pojkarna som retades. Hon hade försökt. Men det var inte lätt.

Och det var ju inte bara pojkarna!

En gång hade fröken förklarat att det var fult att svära. Då hade de inte svurit mer den dagen.

När skolklockan ringde sprang Kalle förbi henne.

– Kom nu Stor-öra! skrek han.

Barnen stojade mot ingången. Alla utom Josefin. Hon stod orörlig. Tittade på en svart fågel med gul näbb som satt på marken.

En koltrast.

Hon tänkte på den andra fågeln hon sett på skolgården några dagar tidigare. Den var mindre, hade rött på bröstet.

Inte förrän dörren slagit igen skyndade hon in.

Det var nog i ettan de börjat kalla henne Stor-öra. Hon hade tittat på sina öron i spegeln, lyft på de mörka flätorna för att se öronen bättre. Önskat att hon haft syskon att jämföra öron med.

Hon hade märkt att Barbies öron var väldigt små. Men när hon tittat på hennes näsa blev hon gladare. En dag när Kalle retat henne för hennes uppnäsa sa hon bara: ”Se på Barbie!”

– Du är dum i huvudet! ropade Kalle på rasten.

Fröken hade bett henne läsa högt ur boken om Pippi Långstrump. Hon kunde inte läsa lika bra som de andra barnen. Mamma hade talat med fröken om det, sagt att det berodde på att hon var yngre än de andra. Hon var född sent på året, på nyårsaftonen.

3

När Josefin började i ettan fick hon höra att hon talade konstigt. Annorlunda. Matilda i hennes klass talade rättviksmål. Fast alla ville leka med henne ändå.

– Det är för att du kommer från en annan plats, sa mamma. Du skall vara stolt över att ha två språk.

Barnen frågade henne varför hennes mamma och pappa var så gamla. Mamma sa att hon och pappa varit tvungna att vänta länge på att få ta

hand om henne.

– Vi längtade så mycket efter dig förstår du, sa mamma.

Josefin blev varm i hela kroppen när mamma sa det där om att de längtat.

Hon ville aldrig göra mamma ledsen. Det var därför hon inte berättade om det som flickorna sa, alla utom Matilda, om mössan som mamma sytt till henne.

– Titta en bebismössa! hade de ropat.

Fröken hade sagt att mössan var fin. Självt visste Josefin inte riktigt vad hon skulle tycka. Hade alla bebisar verkligen blommiga mössor?

4

Natten efter att Josefin läst om Pippi Långstrump hade hon en dröm. Den handlade inte om Pippi, utan om en annan flicka.

Drömmen gjorde henne glad. På morgonen knep hon ihop ögonen för att hålla kvar drömbilderna av den grönklädda lilla flickan med de snälla ögonen.

– *Ljuvliga Josefin, Ljuvliga Josefin*, sa flickan. *Jag väntar på dig i dalen. Fråga efter... e.*

Josefin fortsatte att blunda. Hon måste komma

på namnet! Måste veta vem flickan var, vad hon hette. Det var ett namn Josefin aldrig hört tidigare. Ett ganska kort namn. Det slutade på e. Började det på B? Nej, det var nog D.

– Skynda dig upp Josefin, sa mamma och kramade om henne.

– Jag försöker komma på ett flicknamn... det börjar på D och slutar på e, mumlade Josefin utan att öppna ögonen.

Hon kunde inte längre se den grönklädda flickan. Mammas röst hade skrämt bort henne.

Josefin klädde på sig. Pappas tomma kaffekopp stod på diskbänken. Han hade cyklat iväg till snickeriet.

– Var det Desirée? sa mamma lågt till Josefin vid frukostbordet.

– Nej, så hette hon inte, sa Josefin.

– Vem är flickan? undrade mamma.

Josefin svarade inte, det kittlade i halsen, hon började hosta. Inte kunde hon berätta för någon om den gröna. Om flickan som kallat henne *Ljuvliga Josefin*. Det var ju som att skryta.

– Glöm inte mössan... tänk på förkylningen! ropade mamma när hon gav sig iväg till kontoret.

Josefin ställde sig på knä i kökssoffan, tittade ut. Doften från pelargonerna kittlade henne i näsan. Hon nös. Mamma hade bråttom, hennes rygg var litet böjd. Sjalen fladdrade på hennes huvud.

Väskan med matlådan svängde. När hon försvann bakom grannhuset tog Josefin på sig jackan. Hon lade mössan i ena fickan, i den andra lade hon en stor bulle. Mamma tyckte inte om att hon tog på sig gummistövlarna när det inte regnade, men idag måste hon ha dem. Hur skulle hon annars kunna träffa den där D...e i dalen?

5

Josefin tittade på flickorna på skolgården.

Hopprepet snurrade i vinden. Det lät nästan som det talade till henne, sa det där namnet hon inte kunde komma på.

Kalle hade ropat något när han fick syn på henne. Idag hade hon inte brytt sig om det, inte lyssnat.

Den här tisdagen var speciell. Det kände hon. Hon hade inte velat gå till skolan idag, men det måste hon. Annars var hon en skolkare, det ville hon inte vara.

6

Efter den sista lektionen skyndade hon iväg. Hon höll mössan i handen. Benen rörde sig som trum-pinnar när hon sprang mot Frostbrunnsdalen.

Hon hade varit där många gånger, men aldrig ensam. Mamma och pappa hade berättat om träden, om växterna och fåglarna som bodde i dalen.

Hon passerade det smutsgula huset, tittade upp mot Stora Tuna kyrka. Mellan lindarna lyste siffror av guld på den svarta urtavlan. Klockan var halv två. Mamma och pappa skulle inte komma

ham förrän om tre timmar.

Solen stod högt, den speglade sig i lönnarna. Häggens blommor doftade starkt. Stigen ringlade sig som en orm ner mot dalens botten. Rävrum-porna vid kanten vinkade mjukt i vinden, en talg-oxe sökte mat bland dem till sina ungar. De stora björkarna på var sin sida om stigen såg ut att prata med varandra högt uppe under molnen, kanske om svalan som flög förbi.

Josefin tittade på en humla. Varför brände inte den sig på nässlorna? Plötsligt dunsade humlan fram mot henne, satte sig på mössan i hennes hand. Sökte den nektar i de broderade blommorna? Den surrade med låg röst, flög sedan vidare.

– Ja, jag ska, sa Josefin och satte på sig mösan.

Vid det trasiga trädet – alen – skymtade det röda taket fram genom löven ovanför jordkanten. Kyrkskolans tak såg nära ut, hon kunde höra barn som dröjt sig kvar skrika. Ändå kände hon att hon var mycket långt borta.

En tupp gol. Den sa åt henne att skynda vidare.

Fågelsången blev starkare ju närmare hon kom dalens botten, hon kände sig mindre och mindre. Det gjorde ont i nacken när hon tittade på träden.

Hon fäste blicken vid de vita blommorna på marken i stället. Pappa hade berättat om harsyran som blommade när vitsippan började tröttna. Har-

syran som gick och lade sig på kvällen. Hon tog några tredelade blad i munnen, sög på dem. Undrade om hon kunde rulla ut ormbunkarna helt?

Två stora stubbar stod en bit från grusgången, som om de väntade på att någon skulle tala till dem.

– Hej, sa Josefin. Jag söker en grön flicka. Hennes namn börjar på D och slutar på e. Hon väntar på mig.

Hon stod stilla, stirrade på stubbarna. Lyssnade. En grå flugsnappare började sjunga med spetsiga toner på en gren ovanför stubbarna.

– Följ den... följ bråttomfågeln, susade träden när flugsnapparen lyfte och tyst flög ner mot da-

lens botten.

Hon sprang efter fågeln, passerade stenen som såg ut som en gammal grindstolpe, men stannade inte upp som hon brukade för att kika genom de tre hålen. Bakom stenen glittrade bäcken.

Fågeln flög rakt fram över vattendammen, bort mot det gamla röda huset på andra sidan.

Josefin andades snabbt, det gjorde ont i halsen. Hon satte sig på trappan. Flugsnapparen var borta. Hon tänkte på flickan i drömmen, blundade för att komma ihåg hur hon såg ut.

– *Ljuvliga Josefin, din mössa är så fin*, sjöng en flickstämma lågt.

Hon öppnade ögonen, reste sig. Gick mot ena

gaveln av huset beredd på att få se den grönklädda flickan. Men där fanns ingen.

– *Kom Ljuvliga Josefin*, sjöng rösten, nu hördes den bättre.

Josefins hjärta bultade.

– Var är du? ropade hon med gråt i rösten.

– *Böj dig ner så ser du mig – Ljuvliga Josefin.*

Hon gick ner på knä. Började hosta, men höll andan och såg sig tyst omkring. Vinden susade i trädkronorna och vårfåglarna fyllde dalen med sång. I samma ögonblick som hon tänkte resa sig såg hon i ögonvrån något röra sig på marken.

Där stod flickan från drömmen! Från huvud till fot klädd i grönt. Och flickan log. Men att hon var

så liten!

- Vad heter du? frågade Josefin ivrigt.
- *Desme... jag heter Desme*, sa flickan.

Ja, så var det, sa Josefin.

– *Du kan också kalla mig för Adoxa moschattellina... men det är mitt namn på ett annat språk*, fortsatte hon skrattande.

- *Doxa amaschelina?* sa Josefin långsamt. Kan

du också två språk?

– *Den som bor i dalen måste kunna många språk...*

Desme tystnade. En kall vindil fick Josefin att krypa ihop. Desme stirrade bort mot dammen, det fanns rädsla i hennes gröna ögon.

– *Du måste hjälpa oss Ljuvliga Josefin*, viskade hon. *Vi vet att du kan det. Vi har valt ut dig. Vi är så rädda.*

Hon såg sig ängsligt omkring, höll i fällen på Josefins jeans som för att hålla henne kvar. Josefin lade sitt finger på den lilla gröna handen.

- *Valt ut mig? Hurdå? undrade hon.*
- *Rödhaken Eritacus har berättat om din*

*blommiga mössa och koltrasten om dina öron.
Bara den som tycker om blommor och kan lyssna
till naturen kan hjälpa oss mot det förskräckliga.
Du... ett Nyårsaftonsbarn.*

– Vilka är ni... vad är ni rädda för? frågade Josefin lågt.

En bofink satte sig i trädet intill.

– Titt int ut! Titt int ut! ropade den och satte sig på förstukvisten.

Desme drog hastigt handen till sig, kröp ihop. Josefin tittade förundrad på henne och på fågeln.

– *Kom igen i morgon*, viskade Desme och försvann i det gröna.

Josefin var inte rädd, men olustig. Hon bröt

bullen hon hade i fickan i fyra delar och lade dem där Desme stått.

Hon sprang tillbaka samma väg som hon kommit. När hon steg ut ur dalen var klockan över fyra. Hon skyndade hem.

I samma stund som hon steg in i hallen hörde hon mullrandet. Det kom från dalen.

7

Nästa dag vaknade Josefin tidigt. När mamma kom in för att väcka henne var hon redan påklädd.

Hon tog på sig mössan utan att mamma behövde tjata om den. Hennes steg kändes lätta, nästan som danssteg.

Den här dagen brydde hon sig inte ett dugg om pojkarnas rop, men hon lyssnade ivrigt efter ljud från Frostbrunnsdalen. Efter sista lektionen skyndade hon iväg till den.

Det röda huset såg bortglömt ut, den blåa dör-

ren var fortfarande stängd. Hon gick fram till platsen där hon träffat Desme. Bullbitarna var borta. Det luktade räv. Desme syntes inte till.

Josefin lade sig ner med örat mot marken, hon höll andan, lyssnade. Fågelsången brusade ovanför hennes huvud. Ändå hörde hon dem. Ljusa röster som pratade som om de hade bråttom. De kom från andra sidan av stugan. Hon reste sig. Gick långsamt mot rösterna.

Desme stod vid ett mörkt hål i grunden till huset, hon pratade med någon som Josefin inte kunde se. Någon som doldes av ormbunkar.

– Hej Desme! sa Josefin.

Desme ryckte till, vände sig om, såg att det var

Josefin och sa:

– *Ljuvliga Josefin, kom ska du få träffa mina vänner småfolket.*

Plötsligt var Josefins öron fulla av tjatter. Ut genom hålet under huset tittade runda små ögon.

– Hej Ljuvliga Josefin! ropade små munnar i kör. Desme har berättat om dig.

Josefin trodde inte sina ögon. Vad var detta för varelser? Desme sa skrattande:

– *Kom ut och hälsa på Ljuvliga Josefin.*

De klev ut i gräset. De såg ut som människor. Större än Desme, men ändå så små att de skulle kunna stå raka under köksstolarna där hemma. De var gråa i ansiktet. En av dem hade en stor hatt

med rödbrunt brätte som helt dolde ansiktet. Josefin stirrade nyfiket på henne och fick lust att skratta när hon snubblade över ett halmstrå. Desme skakade på huvudet. Det fick Josefin att hålla sig allvarlig. Hon började hosta.

– Jag ska hjälpa dig bli av med hostan, sa den

Lilla med hatten med flickröst.

– Jamen vi ska ju hälsa, ropade de andra i kör.

– Vi tar det efteråt. Följ mig! Jag heter Skropularia.

Hon gav Josefin ett tecken. De passerade vattnet som flöt ut ur dammen, gick på de slitna trappstegen mot källan. Plankor täckta av sand ekade under deras fötter. Det glasklara vattnet bubblade lustigt. Här och var virvlade sanden runt som i en kokande gryta, bildade ringar i sandbotten.

Pappa hade berättat om vattnet. Att det var så rent att fiskarna inte hittade mat i det.

Där sanden låg stilla såg Josefin underliga

märken på botten. Som ormar!

– Ge mig ett hårstrå, sa Skropularia med bestämd röst.

Josefin drog några strån ur den högra flätan och Skropularia sa:

*– Dit bortom nol och norr,
till en by där ingen bor,
till en sjö där ingen ror
skickar jag Josefins hosta.*

Hon kastade hårstråna i vattnet och sa åt Josefin att dricka. Vattnet var kallt.

De skyndade upp till Desme och småfolket.

Josefin satte sig på marken. En efter en kom småfolket fram till henne, rörde vid henne. Färgerna på deras kläder liknade bark, björkbark och tallbark. De sa sina namn, konstiga namn.

– Om bara Alnus, Ramnus och Oxalis varit här, sa Skropularia och lät ledsen.

Josefin märkte att flera av de små böjde sina huvuden och torkade sig i ögonen.

– Alnus, Ramnus och Oxalis, vilka är det? Var är de? frågade hon.

– Mina barn, mina stackars barn, grät en av de små och torkade sig i den rödbruna kjolkanten.

Desme tog Josefins hand. Hon berättade att det var Sirsium. Hennes barn hade rövats bort av

Ondskan. Inte ens Skropularia, som var den klokaste bland småfolket, hade kunnat hitta barnen.

En grupp kråkor väsnades i ett träd intill.

– Det blir regn, sa Skropularia och tittade på kråkorna. Bäst vi går in.

Josefin gick mot dörren.

– Inte dit... vi bor under huset, sa Skropularia och drog Josefin i byxbenet.

– Men *jag* kan ju inte... sa Josefin och stirrade förskräckt på det lilla hålet där småfolket gick in.

8

– *Blunda!* sa Desme och hennes röst var mjuk som sammet.

– *Säg Adoxa moschatellina*, fortsatte hon.

Josefin knep ihop ögonen allt hon orkade och sa Desmes andra namn. När hon tittade upp var hon inte längre ute i gräset.

Storögd såg hon sig omkring i den stora salen. Hon satt på golvet som helt täcktes av vävda mattor. I taket hängde små lyktor.

Runt omkring henne satt småfolket, deras an-

sikten var nyfikna.

– Var är jag? undrade hon. Vad fint det är!

– *Du är hemma hos småfolket, eller vittrorna som de också kallar sig... under skolhuset, sa Desme.*

– Skolhuset? sa Josefin och såg rädd ut.

– *Inte din skola, utan skolan i dalen... det röda huset, sa Desme.*

– Låt henne lyssna! sa Skropularia och log finurligt.

Desme gick fram till Josefin, kröp upp i hennes knä och sa:

– *Blunda och lyssna till vad väggarna har att berätta.*

Josefin slöt ögonen och satt alldeles stilla. Också småfolket satt tysta. Josefin tittade på dem i smyg, såg att de också blundade.

Plötsligt hördes ljudet av en pingla, sedan fötter som sprang uppe på taket till salen. Stegen tystnade, barnröster sjöng en vacker psalmmelodi. Josefin kände igen psalmen, hon hade hört den i kyrkan en gång.

Hon ryckte till när Skropularia sa:

– Nu vet du att det här huset har varit skola en gång. Skolan låg i Gagnef och småfolket flyttade in under huset för över etthundra år sedan.

– När flyttades huset hit? undrade Josefin.

– För mer än sextio år sedan, sa Skropularia, vi

flyttade med till Frostbrunnsdalen.

– *Och huset blev en kaffestuga... fast bara på sommaren*, sa Desme.

Skropularia tog av sig hatten, Josefin tittade nyfiket på henne. Ögonen var russinbruna, näsan ganska stor, den pekade litet mot marken. Öronen trängde ut genom det mörka hårburret. Läpparna var gråa, precis som kinderna.

Skropularia gick fram till vävstolarna i ena ändan av salen, Josefin reste sig och gick efter. Besviken såg hon att de flesta vävstolarna var tomma.

– Vi har nyss vävt färdigt, sa Skropularia. Vi ska sätt upp nya vävar.

Någon satt och grät bakom en vävstol, Skropularia förklarade:

– Vi bleker våra vävar ute vid dammen. Varken dagg eller regn kan tränga igenom dem.

– Jamen berätta då vad som hänt! ropade en ledsen röst.

– Någon har förstört våra vävar... Ondskan, sa Skropularia och suckade. Han hällde ut *hett* vatten på dem

– Ondskan? Vem är Ondskan? frågade Josefin. Hon måste få veta. Känna till vad Desme och småfolket ville ha hjälp med.

Skropularia skakade på huvudet, hennes panna var full med skrynklor.

– När det slutat regna skall jag visa dig vad Ondskan ställt till med, sa hon.

När regnet upphört drog Skropularia Josefin i byxbenet och sa:

– Kom ska du få se!

Josefin blundade, sa Doxa amaschelina och var ute igen.

– Vad är klockan? sa hon.

– Klockan? sa Skropularia. Vi behöver väl inga klockor, vi har ju Solen!

Josefin sa inget om att ljuset i juni gjorde det svårt att veta när det var kväll.

De började gå mot den södra delen av dalen. Skropularia gick först, efter henne vandrade Desme och Josefin. Bakom dem sprang resten av småfolket.

Efter en stund stannade Skropularia. Hon pekade upp mot ravinkanten där några träd fallit omkull.

– Efter vintern, när tjälen lossnade ur marken, var han här, Ondskan, och ryckte i trädens rötter, sa hon. När regnen kom orkade några av dem inte hålla sig fast.

– Och holkarna... glöm inte berätta om min kusin Ficedulas holkar, sjöng en bråttomfågel lågt från ett träd.

– Ondskan har förstört holkar... rivit ner botten på dem, sa Skropularia. Du kan se dem där borta. Ficedula, svart-vita flugsnapparen, har varit så ledsen.

Plötsligt viskade Desme:

– *Kan du höra musiken, Josefin?*

Alla i småfolket hade upphört med sitt prat. De tittade bort mot ängen. En stilla melodi blandade sig med suset från björkarna. Den böljade över det gröna gräset med toner som var så sorgsna att det gjorde ont i bröstet.

Josefin fick syn på några barn ute på ängen. De var små. Alla var flickor. Deras kläder var vita, på huvudet hade de sjalar. Utan att säga ett ord till varandra dansade de runt.

Josefin stirrade förundrad på deras bara fötter, på fotsulorna som knappt rörde marken. Flickorna svävade över ängen!

– *Ser du spelmannen?* sa Desme med låg röst.

Där satt han! Spelmannen som fick det att göra ont i bröstet. Han var inte större än Desme, hade

gröna kläder, precis som hon. Men hans hatt var svart som koltrasten. Han spelade på något som liknade en mycket liten fiol, men som ändå inte var en fiol.

Det var som om en osynlig hand hade dragit Josefin ner mot de dansande flickorna. Hon hann inte gå mer än tre steg förrän Skropularia och småfolket tjatrande slängde sig över hennes fötter.

– *Älvorna vill inte bli störda*, sa Desme.

– Älvor? Är det älvor? sa Josefin.

Hon kände sig alldeles varm i kroppen. Skropularia berättade att Ondskan rövat bort tre av älvornas barn. Sedan dess hade spelmannen bara

spelat sorgsna melodier.

– Titta! ropade en av småfolket och pekade på ett kolapapper som låg vid kanten av stigen.

– Det är Ondskan som skräpar ner vår vackra dal, sa Skropularia.

Josefin skyndade sig att plocka upp pappret.

- Jag tar det med mig, sa hon, hon såg att Desme log.

När de kom allra längst bort i dalen upptäckte Josefin något som såg ut som en grotta vid sidan av stigen. Det var något människorna byggt i sten.

– Gå inte in! Gå inte in! skrek småfolket.

Deras röster fick rädslan att krypa in under Josefins hud.

– Det kanske är Ondskans, vi tror det är Ondskans, viskade småfolket.

De skyndade vidare. Stigen svängde tillbaka mot norr, småfolket sprang framför Josefin.

Plötsligt skrek en av de små till, det gråa ansiktet blev rött som en nymålad ladugårdsvägg.

– Vad är det? ropade Josefin ängsligt.

Hon fick inget svar. Kände bara en kall vindil. Hon gömde händerna i jackans ärmarna, tittade sig förvånad omkring.

Hon var ensam på stigen, alldeles ensam. Hon kröp ihop när hon hörde prasslet vid vägkanten. En grupp grodor hoppade bort mot kärret och vidare mot dammen.

Inga älvor dansade längre på ängen, men där de dansat fanns en rund ring i gräset.

Trots sin rädsla ville Josefin se ringen på nära håll.

Hon lämnade stigen, smög tyst iväg mot ringen, steg in i den, tittade sig omkring. Hon gick runt, runt. Kände sig litet yr, bestämde sig för att vända tillbaka. Men det var som om något hindrade henne från att hitta vägen hem.

Med ens kändes hennes kropp mycket tung, hon satte sig ner i gräset, hakan sjönk ner mot bröstet, ögonlocken blev tunga. I nästa stund sov hon.

I drömmen såg hon något svart, stort och

oformligt. Det hade en mun som talade till henne.

– Jag måste ha två

guldgula – inte vita eller blå.

De ska inte ha vingar

men vara som ringar.

10

Josefin vaknade. Hon undrade var hon var. Det kliade i ansiktet.

När hon kände igen sig fick hon bråttom, sprang så fort hon kunde ut ur dalen och hem.

– Vi har letat efter dig... klockan är mycket, sa pappa.

– Det är så ljust, sa Josefin.

Hon berättade inte var hon varit. Mamma och pappa skulle säkert förbjuda henne att gå ensam till dalen.

– Det är bra att du har kamrater att leka med nu för tiden, sa mamma och såg glad ut. Vem leker du med?

– Desme, sa Josefin som inte ville ljuga.

– Desme? Henne har du inte berättat om... är hon nyinflyttad? undrade mamma.

Josefin nickade, det kliade i ansiktet.

– Får jag se, sa mamma. Du har utslag... de ser konstiga ut. Inte som mässlingen eller röda hund eller vattkoppor... mera som små krossade lingon, försök att inte röra dem.

– Du måste nog stanna hemma från skolan i morgon, sa mamma. Men jag tror du har blivit av med hostan.

Det var nära att Josefin berättat om Skropularia och hårstrået och vattnet i Frostbrunnsdalen som botat henne från hostan. Hon såg sig i spegeln, förstod att det inte lönade sig att tjata om att få gå till skolan. Fröken skulle ändå skicka hem henne när hon fick se utslagen.

Men till dalen måste Josefin. Hon ville veta vad som hänt Desme och småfolket.

Hela natten kliade Josefins ansikte. På morgonen fick hon äta filmjök och flingor i sängen. Men så snart mamma och pappa åkt till jobbet skyndade hon iväg.

En koltrasts mjuka god morgon ekade i dalen och rävrumporna vid vägkanten smekte Josefins ben. Bäckens brusade. Ett starpar flög som jo-jon med mat till sina skrikande ungar i holken. I dammen gled en knipa ljudlöst fram med nio små dunbollar efter sig. Josefin skrattade åt fågelungen längst bak som gjorde en extra sväng, som för att tala om hur glad den var idag.

De två skorstenarna på skolhuset pekade upp mot en klarblå himmel. Skulle småfolket vara bor-

ta nu?

Hon gick inte ner till huset. Med bankande hjärta gick hon stigen mot söder, förbi det andra gamla huset, återvände till platsen där alla försvunnit dagen innan.

Solen kröp över ravinkanten mot Buskåker, den lämnade slänten i mörker, men lyste över ängen där hon somnat dagen innan. Almgrenar lade en kall skugga över stigen.

Ingenstans fanns något spår efter Desme och småfolket. Och inga älvor syntes till. Några holkar saknade botten, hon tänkte på Ondskan, tittade oroligt upp mot ravinkanten.

Så vände hon om, solen värmdes hennes rygg

och fick henne att känna sig bättre till mods.

Plötsligt snubblade hon, ramlade omkull över något som såg ut som resterna efter en gammal trävägg som stack upp ur stigen. Hon skrattade till. Pappa hade berättat hur det var för länge sedan. Om källan i Frostbrunnsdalen som en gång legat här i södra ändan av dalen. Om skvaltkvarnarna i bäcken, om hästarna som fått gå runt, runt för att pumpa upp vatten ur källan. Kanske hade hon snubblat över något som byggts för flera hundra år sedan!

11

I det gamla skolhuset var allt tyst och öde. Josefin satte sig på trappan, stenarna var fortfarande nattkalla. Hon blundade, lyssnade till bruset från bäcken.

Klockan i Stora Tuna kyrka slog nio slag. Ansiktet kändes varmt, det kliade fortfarande. Kanske var det bäst att hon gick hem? När hon kände något på högra vristen böjde hon sig ner.

Där stod Desme! Hon höll pekfingret för munnen, vinkade åt Josefin att följa med in till små-

folket.

Josefin blundade och sa Doxa amaschelina. När hon öppnade ögonen gjorde hennes hjärta ett skutt av glädje. Där stod småfolket! De såg ut som om ingenting hänt.

– Vart tog ni vägen igår? frågade hon.

– Tog vägen? sa Skropularia. Vi hoppade hem när vi kände att Ondskan var i närheten.

– Hoppade?

Josefin tittade på Desme.

– *Jag hoppade förstås inte, sa Desme. Jag kröp genom gräset. Jag kan inte förvandla mig till en groda.*

Desme sa det som den naturligaste saken i

världen.

– Var rädd om grodorna! sa Skropularia med bestämd röst.

Hon tittade en lång stund på Josefin.

– Du har varit inne i älvringen ser jag, sa hon. Man ska inte störa älvorna!

Hon tog en liten skopa av trä, gav den till en av småfolket och sa:

– Hämta källvatten och en nässelstjälk. Jag måste ha *blåst vatten* till Josefin.

Skropularia bröt av stjälken. Hon gjorde ett litet rör av den, sög upp källvatten genom röret och sprutade ut det i en liten skål.

– Så... nu har jag magiskt vatten, sa hon.

Josefin blundade när Skropularia doppade en tuss ängsull i vattnet och baddade utslagen i hennes ansikte.

– Tack! sa hon. Det kändes skönt.

– *Det börjar bli ont om tid, sa Desme. Vi måste nog berätta om guldets för Josefin. Hur skall hon annars kunna rädda oss?*

Josefin sa inget, tittade bara på Desme. Det finns väl inget guld i dalen! Och hur skall jag kunna hjälpa dem?

Skropularia tog av sig hatten, hon såg högtidlig ut när hon såg på Josefin.

– Det är Ondskan som kräver guld... för att

lämna tillbaka älvorna och de små han rövat bort... och ge sig iväg från dalen, sa hon.

– *Och vi har inget mer guld... vi har gett honom nästan allt, sa Desme med ynkelig stämma. Men han vill ha något mer.*

Skropularia tog på sig hatten.

– Kom! sa hon och gick ut.

– Doxa amaschelina, mumlade Josefin.

Desme pekade bort mot några stora gula blommor som växte i fukten vid kanten av dammen.

– *De har gett av sitt guld till Ondskan... kabbeleko* Skropularia gick snabbt fram till kanten av stigen, pekade och sa:

– Det här är gullpudra. Berätta för Josefin!

En snigel med hus på ryggen korsade stigen när Josefin satte sig på huk. Gullpudran såg inte riktigt ut som en blomma, liten och grön med litet gult i. Den försvann nästan i gräset. Det såg ut som om någon klippt i bladen och stammen var trekantig.

– Vi gullpudror har också gett Ondskan av vårt gull, sa blomman med pipig röst.

Josefin smekte blomman och reste sig försiktigt för att inte trampa på snigeln. Skropularia tittrade upp mot trädtopparna, en kör av fåglar började sjunga. Det var svårt att få syn på fåglarna. De som satt i trädtopparna var lättast att se.

– *De har guld i strupen*, sa Desme.

– *Tycker du det, tycker du?* sjöng en fågel med grov näbb knyckigt från en busktopt.

Den hade lång stjärt och en vit ring runt ögat.

– *Det är törnsångaren Sylvia som retas*, sa Desme och log sorgset.

– De var fler förr... sångfåglarna... innan Ondskan kom, sa Skropularia.

Hon vände sig om, började gå mot den norra delen av dalen, mot hängbron. Josefin och Desme gick sida vid sida, efter dem gick småfolket. Vattnet brusade i bäcken. De vandrade tysta mellan nerfallna träd.

Plötsligt stannade Skropularia, hon pekade mot

en skylt.

Varggropen, läste Josefin.

Skropularia skyndade vidare, hennes rygg var litet mera böjd än tidigare.

Småfolket sprang vid Josefins fötter förbi stigen som ledde till varggropen. Något rörde sig på marken bakom småfolket, det var grått, vitt och svart. Det fladdrade konstigt.

– *Det är bara sädesärlan Kvickstjärt. Hon sopar igen spåren efter oss med vingarna*, sa Desme.

12

Ett stort träd som böjde sig över stigen fick dem att stanna till.

– *De är många... häggarna som lagt sig över stigen för att skydda oss*, sa Desme.

– Prunus padus om jag får be... jag heter faktiskt så, susade trädet. Och glöm inte att mitt regn av blommor gör er modiga... ni små stackare.

Blomdoften fick Josefin att kippa efter andan.

– Kom ska du få se, sa Skropularia.

Två sirapsglänsande fjärilspuppor hängde stela

i en gren. Vinden vaggade dem fram och tillbaka.
– Snart spricker skalet, sa Skropularia. Då lyfter fjärilarna med guldvingar.

Josefin teg. Hon hade bara sett en fjäril idag, en vit med svarta prickar på vingarna, den flög i hallonsnåret.

Vattnet från bäcken såg nära ut nu, det hade brett ut sig i ravinen, en stilla vindil krusade vattenytan. Genom grönskan skymtade det svarta kyrktornet med det gnistrande korset.

– Ser du guld? sa Skropularia, men hon tittade ner i vattnet.

Josefin stirrade förbluffad. Hon såg guld i vattnet! Tusen och åter tusen ormar av guld ring-

lade sig fram med sidan före. Simmade mot källan.

– Det är Vattenanden som samlar in solormsguldet, sa Skropularia.

– Vattenanden? sa Josefin utan att släppa guldormarna med blicken.

– Du vet var du drack vatten för att bli frisk från hostan?

– Ja.

– Vattenanden bor där. Du har sett bubblorna när hon andas för att hjälpa vattnet upp.

Josefin nickade, Skropularia fortsatte att berätta.

– Vattnet från istidsälven forsar fram femtio

meter under marken, bland rullstenar. Jorden trycker ner vattnet mot stenarna. Det är därför vattnet är så kallt och rent. Guldormarna kommer från Tunaån, de syns när solen skiner. De måste simma långt, över ettusen meter. Fiskarna hjälper dem.

– Är det Ondskan som kräver guld? undrade Josefin med låg röst.

Småfolket såg sig skrämda omkring, nickade och lystrade när en hackspett började trumma.

– Hackspetten säger att Ondskan inte är nära, sa de och slappnade av.

Vitsipporna längs stigen såg ledsna ut, men en annan blomma tittade nyfiket upp. Desme tog tag

i Josefin och sa:

– *Ormbär... det är Ormbär som följer vår vandring.*

Josefin log mot blomman. En koltrast sjöng i en av gammelbjörkarna, men avbröts av ett annat ljud, ett läte som från små fötter som stampade i takt.

– *Det är ormbunkarna som marscherar,* sa Desme.

Stolta och helgröna stod ormbunkarna på parad. När Josefin strök med handen över dem hördes ett svagt ljud som från en spinnande katt.

Domarringen stod det på en skylt. Josefin visste att det var en ring med stenar på åkern ovanför

ravinen. Hon hade varit där med mamma och pappa, det var inte dit hon skulle idag.

Skropularia stannade mitt på bron, tittade bort mot källan. Hängbron gungade svagt under deras fötter, det kittlade i Josefins mage. Hon fick lust att skratta, men när hon såg alla allvarliga ansikten lät hon bli. Solskivan speglade sig i vattnet, hon kisade, kunde inte se botten, och inte något guld.

Några trädgrenar drack vatten vid strandkanten. Ringar spreds på vattenytan, det började med en, blev sedan fler och fler.

– Det är fiskarna, sa Skropularia. De som hjälper Vattenanden med guld. De vänder här, där

det fortfarande finns näring i vattnet... det är bäst vi går tillbaka nu.

Hon vände sig om med en knyck och räddade i sista stund hatten från att blåsa iväg. Desme och småfolket skyndade efter. Det var som om alla glömt bort att Josefin var med!

Plötsligt började hackspetten trumma igen. Den här gången lät det annorlunda. Skropularia stod blickstill. Hon tog av sig hatten, snurrade den mellan händerna och sa:

– *Sy ni le gur in vi sible.*

Hon såg på Josefin.

– Ta på dig den här, sa hon och lät andfådd.

Just när Josefin skulle fråga vad det var för ord Skropularia sagt och varför hon gav hatten till henne började marken skaka under deras fötter.

Ett förskräckligt brakande hördes från stigen längre fram.

– Skynda dig på med hatten! väste Skropularia och sprang fram längs stigen.

Josefin satte hatten utanpå den blommiga mössan. Det var som att ta på sig dockkläder! Hon höll i hatten med ena handen när hon skyndade efter de andra.

Det var alldeles tyst i dalen nu, som om någon förbjudit fåglarna att sjunga.

Det blev mörkare och mörkare längre fram på stigen. Det luktade egendomligt. Skropularia och småfolket andades flämtande, men Desme sprang ljudlöst vid Josefins fötter.

Småfolket stannade. Josefin körde stövelklackarna i marken för att inte trampa ner dem.

– *Var är Josefin?* viskade Desme upprörd.

Josefin blev så förvånad över Desmes fråga att hon inte kom sig för att säga något.

– Hon har fått låna hatten, pep en ur småfolket.

– *Bra*, sa Desme och steg ut vid sidan av stigen.

13

Desme var som uppslukad av det gröna. Småfolket gick på tå.

Det var tyst, mycket tyst. Som om skogen höll andan.

Det var då Josefin såg det! Något svart på stigen längre fram.

Hon gick långsamt, höll för näsan. En mur sträckte sig tvärs över stigen. Muren hade inte funnits där när de gick till hängbron!

Ett bullrande skratt spräckte tystnaden. Josefin

stelnade till. Hon stirrade på muren. De måste ta sig över!

Hon rullade en stor sten fram till muren, klev upp på stenen, sträckte sig uppåt med båda armarna.

– *Hatten!* hörde hon någon viska. *Tappa inte hatten!*

Hon hoppade ner, tryckte in hatten så att den hölls på plats under den blommiga mössan, hämtade en sten till.

– Om jag kommer upp på muren kan jag dra upp er alla, viskade hon till Skropularia.

– Det behöver du inte, vi går under muren... skynda dig över... vi ses vid dammen.

Skropularia pekade på ett hål. Det var ju alldeles för litet till och med för småfolket!

– Skynda dig, viskade Skropularia ännu en gång.

Muren kändes varm och mjuk, det var som att kliva på en hårig badsvamp, en illaluktande svamp. När hon tryckte in tårna i muren för att ta spjärn tyckte Josefin att den rörde sig litet. Det måste vara inbillning! Flämtande satte hon sig uppe på krönet och tittade ner. Vid foten av muren försvann en lång rad grodor in under den. När hon tittade ner på andra sidan såg hon grodorna komma fram och hoppa vidare längs stigen. Efter en stund var de alla försvunna, alla utom en,

den satt en bit bort, tittade mot muren. Som om den väntade på henne.

Josefin åkte kana nerför muren, böjde mjukt på knäna när hon landade på stigen. Hon sprang fram till grodan, den nickade åt henne. Sida vid sida skyndade de mot dammen och det gamla skolhuset.

– Så nära Ondskan har vi aldrig varit! Var är Josefin? kväkte en groda och förvandlades till en av småfolket.

– Här, sa Josefin. Jag är ju här!

Ingen tittade åt hennes håll, det var som om de varken såg eller hörde henne. Men grodan som

följt henne från muren kväkte. Hon fick för sig att den böjde på huvudet åt hennes håll.

I nästa ögonblick överöstes Josefin av kväkanden och småfolkstjatter om vartannat. Den ena grodan efter den andra bytte skepnad och bredvid henne stod Skropularia.

– Du kan ta av dig hatten nu Josefin, sa hon.

Josefin satte hatten på Skropularias huvud. Småfolket skrattade uppsluppet, de dansade runt hennes ben.

– Vi hade tur idag! Skynda er in allesammans, sa Skropularia.

– Men Desme? sa Josefin.

– Hon är snart här, sa Skropularia.

Ett då rullade genom dalen, svepte förbi skolhuset som ett JAS-plan på väg att anfalla. I nästa ögonblick var allt tyst.

– Doxa amaschelina, sa Josefin och blundade.

14

Desme kom, hon såg trött ut. De sökte tröst hos varandra, satte sig i ring på golvet, Skropularia och Desme bredvid Josefin.

– Idag har du lyckats ta dig förbi Ondskan, Josefin... tack vare osynlighetshatten, sa Skropularia. Du var modig, mycket modig! Men nu förstår Ondskan att vi lyckades överlista honom. Det hörs att han är arg. Våldigt arg. Vi måste blidka honom. Ge honom guld det han kräver.

– Vad kan *jag* göra? frågade Josefin.

– Det är något bara du själv kan lista ut, svara

de Skropularia och rynkade pannan som om hon hade huvudvärk.

Josefin kände sig gråtfärdig. Desme makade sig närmare henne.

– *Jag tror jag vet... gör som du gjorde när jag kallade på dig. Lyssna på dina drömmar!*

Josefin tittade upp.

– Jag vet... nu vet jag, sa hon plötsligt. Jag hade en dröm... när jag somnade på ängen... i

älvringen... en otäck dröm om Ondskan. Han sa något... om att han måste ha två av någonting.

Småfolket stirrade på henne. Det var dödstyst. Hon måste komma ihåg drömmen! Om det inte varit för Desme så hade hon börjat gråta.

– Det kommer till dig... minnet, sa Desme med sammetsröst. Bara du kommit hem och fått vila kommer du på det. Kom skall jag följa dig ut ur dalen. Det har varit en lång dag.

Josefin och Desme lämnade småfolket.

– Godnatt Ljuvliga Josefin, ropade en al när de steg ut ur huset.

Josefin tittade sig skrämnd omkring. Godnatt?

Det kan väl inte vara kväll redan?

Hon vinkade till Desme, kyrkklockan visade på tjugo minuter över fyra. Mamma och pappa skulle komma hem när som helst. Vad skulle de tro om hon var borta? Skulle de ringa till polisen? Säga att någon rövat bort deras sjuka flicka med utslag som liknade krossade lingon? Hon måste hinna hem före dem!

Inte ett ljud hördes. Hon smög in på sitt rum, log när hon förstod att hon hunnit hem först.

– Josefin, älskling, ropade mamma.

Josefin satt på sängkanten. Det gjorde ont i hennes bröst och hon hade svårt att andas efter

språngmarschen.

– Ja? gnydde hon.

– Men har du klätt på dig? sa mamma och smekte henne på kinden. Får jag se på dig...du känns varm och svettig...

– Men utslagen är ju borta, sa pappa. Du ska se att du blir frisk till avslutningen på tisdag.

15

Josefin satte sig upp i sängen, visste vad som väckt henne. Drömmen! Återigen hade hon sett det stora, svarta som talade till henne. Hon upprepade orden:

*– Jag måste ha två
guldgula – inte vita eller blå.
De ska inte ha vingar
men vara som ringar.*

Om och om igen rabblade hon orden för att komma ihåg dem. Hon skulle berätta för Desme, be

om hennes hjälp för att förstå orden.

– Det är bäst du stannar hemma från skolan i dag också, sa mamma.

Liksom dagen innan sprang Josefin till dalen så fort hon blivit ensam. En stark lukt av räv mötte henne, räven syntes inte till. Några nyfödda myggor sjöng för henne hela vägen ner till dalens botten.

Hon rusade fram till Desme.

– Jag har drömt om det där som Ondskan vill ha, sa hon flämtande.

Desme tittade ängsligt åt alla håll, pekade sedan mot gluggen till småfolket.

– *Doxa amaschelina*, sa Josefin.

Dammet i småfolkets sal fick henne att nysa. Småvittrorna vävde och täljde. Vävstolsdunk blandades med doften av björk. Spån dansade i luften runt björkskålar som var blanka som siden, några liknade blommor, andra såg ut som fåglar. Hon hade aldrig sett så små skålar.

En hög med äggskal skvallrade om att småfolket ätit frukost.

– *Ett ägg räcker till tre vittror*, sa Desme.

Sirsium färgade rödbrunt garn i en gryta. Hon använde torkad svamp från förra hösten. En vittra spann på spinnrock. Tråden var så tunn att Josefin inte kunde se den, men när hon blundade kunde hon känna den med lillfingret.

Småfolksbarnen flätade hus av grässtrån. Taket gjorde de av löv som de band ihop med stjälkarna. En vittra satt och räknade frön som vildbalsaminen slungat ut, några rullade alkottar mellan sig.

Om de inte varit så rysligt små hade Josefin haft svårt att skilja småvittorna från de vuxna. De bar likadana kläder, var lika rynkiga och gråa i ansiktet. Och ingen av dem brydde sig om att kamma håret.

Desme klappade i händerna.

– Josefin har haft drömmen! ropade hon.

Vävstolsdunket upphörde, alla satte sig runt Josefin. Hon berättade om drömmen.

– Jag måste ha två, guldgula – inte vita eller blå. De ska inte ha vingar, men vara som ringar, upprepade Desme. Vi måste hjälpas åt med att förstå vad Ondskan vill ha av Josefin.

Skropularias ansikte var rynkigare än vanligt, hon knep ihop ögonen och nynnade lågt. Desme knäppte händerna, hon vaggade kroppen fram och tillbaka, blundade. Sirsium höll armarna runt sig som om hon frös, men i hennes rödgråtna ögon fanns en gnista av hopp när hon såg på Josefin.

En av småfolket stod tyst vid ingången. I handen höll han fortfarande kniven han täljt skålar med, som om han ville försvara dem alla.

– Kom och lyssna Josefin, sa han utan att vän-

da sig om.

Josefin gick fram till gluggen. Ett dovt doande hördes från skogen. Det lät som en duva.

– Do - dooh - doo, dåå - dåå, do - dooh - doo, dåå - dåå.

– Det är Columba. Hon måste ha hört om din dröm.

Josefin kunde inte se Columba, men när hon blundade uppfattade hon orden som Columba sa.

– Han rövade bort mig... Ondskan. Han ville ha en ring. Men vi ringduvor har inga ringar om

halsen, bara en vit fläck. Han blev arg, sa att nu skulle han ha ringar av guld och han skulle ha två.

Desme ruskade på huvudet och sa:

– *Ingen i dalen har ringar av guld. Vi måste få hjälp utifrån. Från någon som är speciell som du, Ljuvliga Josefin.*

Sirsium sprang fram till Josefin.

Kan du skaffa oss två guldringar? undrade hon ivrigt.

– Dom måste vara stora, sa Skropularia.

– Större än människoringar? undrade Josefin.

Desme och Skropularia nickade båda och såg förväntansfulla ut.

– Jag *ska* hitta två ringar och hjälpa er, sa Jose-

fin och lät bestämd. Men hur ska Ondskan få ringarna?

– *Det vet vi inte. Men han kommer att tala om det för dig... bara för dig*, sa Desme.

Josefins hjärta tog ett extra skutt när Sirsium smekte hennes hand och viskade:

– Lycka till!

Det var första gången hon såg Sirsium le. Tänk om hon inte hittade några ringar! Desmes blick gjorde henne lugn. Hon skulle nog hitta ringarna. Hon förstod det nu. Kraften från de små i dalen skulle hjälpa henne

16

Nästa dag var det lördag. Josefin stod vid skåpet med leksaker, hennes panna var rynkad. Hon gick igenom alla sakerna, sökte det som Ondskan ville ha. Hon hade två ringar i handen, men de var små, de passade till hennes långfinger. Den ena hade en röd pärla av glas, den andra en blå. Hon suckade, ruskade på huvudet och lade dem ifrån sig.

En timme senare satt hon vid frukostbordet med mamma och pappa. Hon kisade mot vårsolen.

– Oj, vad de ser ut! suckade mamma och stirrade på fönsterrutorna. Jag måste tvätta dem och byta gardiner. Det är ju snart midsommar!

– Äsch, sa pappa, det behövs väl inte.

– Ja se karlar! sa mamma och skrattade.

– Jag kan hjälpa dig, sa Josefin.

– Vad skulle jag göra utan dig Josefin, sa mamma.

– Det är bra att du hjälper mamma, sa pappa.

Då dammsuger jag under tiden.

De började med köksfönstren. Josefin satt på golvet och krokade av gardinerna från trästänger. Hon tänkte på dalen.

Så fort hon hjälpt mamma med gardinerna

skulle hon fortsätta att leta efter det där som Ondskan krävde.

När bara fönstren i vardagsrummet återstod, ropade pappa att lunchen var klar.

Josefin gick till vardagsrummet. Hon stirrade på gardinstängerna. De brun- och vitrandiga gardinerna hängde i ringar av guld! Stora ringar!

– Vad är det Josefin? undrade mamma.

– Gardinringarna... de är så vackra... av guld!
sa Josefin

Mamma skrattade. Inte var ringarna av guld fast de glittrade i solskenet.

– Det gör nog inget, sa Josefin, men tystnade

när hon såg mammas förvånade blick.

Josefin satt med guldringarna i famnen, hon visste att hon skulle kunna rädda dalen, hon behövde bara två.

När mamma hängde upp den sista gardinen sa hon:

– Det saknas två ringar... kan du hitta dem?

Josefin kröp ihop. Vad skulle hon göra?

– Jag har dem, sa hon ... Mamma? Kan inte jag få dem? Snälla! Jag behöver två ringar.

– Till vad då? undrade mamma.

– Desme och jag behöver dem... till något mycket viktigt, sa Josefin.

Hon tittade vädjande på mamma. Kinderna var röda, hon visste inte varför hon inte kunde berätta om dalen och om Ondskan. Men det här måste vara hennes egen hemlighet!

– Men lilla vän... är det så viktigt? Visst kan jag klara mig utan de två ringarna, sa mamma.

– Tack mamma! sa Josefin och log med hela ansiktet.

Hon gned gardinringarna med en trasa tills det slog gnistor om dem. Tog ett rött silkespapper som hon sparat sedan födelsedagen, gjorde ett paket av ringarna. Men hur skulle hon kunna ge Ondskan ringarna, när hon inte visste var han fanns? Hon hade frågat Desme och småfolket, alla

sa att det bara var hon själv som hade svaret.

Josefin grubblade, hon såg dalen framför sig. Hon skulle inte lägga ringarna nära det gamla skolhuset, det kunde vara farligt för Desme och småfolket. Kanske skulle hon lägga ringarna på ängen? Men vad skulle älvorna säga då? Ondskan hade ju rövat bort tre av dem. Hon tänkte på grottan som byggts i sten bortom ängen, hon ville inte gå in i den. Skulle hon sätta ringarna vid källan? Vad skulle Vattenanden som redan gett bort så mycket av solormsguldet tycka om det?

Josefin hade mött Ondskan som en mur på stigen där ormbunkarna paraderade. Kanske var det rätta platsen? Eller hängbron?

Tankarna snurrade runt som bin i Josefins huvud, gjorde henne trött. Hon lade sig ner. Ögonlocken var tunga.

Ännu en gång kom han till henne i drömmen. Ondskan. Som om han lurpassat på henne, väntat på att hon skulle bli trött och somna. Stor och svart var han och litet lurvig. Han viftade med en tjock arm, hon kunde inte se den andra. Några ben såg hon inte heller.

– Jag har två ringar... guldgula... och de har inte vingar. Var ska jag lägga dem? frågade Josefin.

– *Norr om skola,
söder om bro.*

*Väster om källa
en grop och en fälla,*

väste Ondskan och försvann i ett svart moln.

Det mullrade dovt. Som ett flygplan långt borta.

Vid frukostbordet på söndag frågade pappa Josefin:

– Vart har du så bråttom idag?

Innan Josefin hann svara sa mamma:

– Hon skall väl ut och leka med den där flickan med det konstiga namnet. Vad är det hon heter nu igen?

– Desme, sa Josefin. Får jag gå från bordet nu?

Paketet med ringarna prasslade i jackfickan när hon skyndade iväg.

Det doftade gott efter nattens regn. Redan innan hon kom till dammen ropade hon:

– Desme, jag har dem!

Desme sprang fram, småfolket kom ut och från skogen hördes Columbas sång.

– Do - dooh - doo, dåå - dåå, do - dooh - doo, dåå - dåå.

Josefin satte sig i gräset. Försiktigt vecklade hon ut det röda silkespappret. Ett sus hördes från småfolket. Det fortplantade sig genom dalen.

– G u l d r i n g a r n a a. G u l d r i n g a r - n a a, lät det.

Josefin berättade vad Ondskan sagt.

– Det är nog åt det hållet, sa Sirsium ivrigt och

pekade mot stigen som gick till hängbron.

– Det är inte på kyrksidan av bäcken, sa Skropularia och höll hårt i hattkanten.

– *Det är hitom hängbron*, sa Desme, de gröna ögonen lyste mörka.

– Vi frågar livstykkepojken, sa Skropularia när en talgoxe landade på hennes hand.

– Du som flyger runt litet överallt... du kanske kan ta reda på vad Ondskan menar, sa Skropularia.

– Ti-ti-ta, ti-ti-ta, sa talgoxen och flög till Josefin.

Josefin vågade nästan inte andas. Hon hade sett talgoxar på fågelbordet hemma. Men aldrig trodde

hon att hon skulle få känna små talgoxfötter på sin hand. Talgoxen lovade att leta efter platsen.

Den gråa flugsnapparen – bråttomfågeln – flög fram och viskade åt honom att skynda sig. Från dammen hördes knipmamman skorra:

– Brra brra brra...

- *Hon heter Bucefala*, sa Desme.

Skropularia skickade hem småfolket, men stanna-

de själv kvar hos Josefin.

– Det är farligt att möta Ondskan... man vet inte vad han tar sig till nu, sa hon.

Plötsligt började det knäppa i buskarna. Det lät som när morfar drog upp moraklockan, tänkte Josefin.

– Tick - ick - ick - ick.

En fågel med röd haklapp hoppade jämfota fram mot huset. Den neg litet grann, satt stilla, hoppade sedan fram till henne. Hon hade sett fågeln tidigare. På skolgården!

– *Det är Eritacus, rödhaken... hon som berättade för oss om din vackra mössa*, sa Desme.

– Lugna dig Eritacus, sa Skropularia. Vad är

det som har hänt?

– Tick - ick - ick - ick, sa Eritacus. Jag har sett den... jag lovar... det är sant... jag har sett den... tick - ick - ick - ick.

Desme tittade tyst på Eritacus, smekte henne på ryggen och sa:

– *Var inte rädd... du vet att du inte är ensam. I dalen är man aldrig ensam. Och Josefin är med oss.*

– Jag sökte mat där uppe, sa Eritacus och neg mot ravinkanten. Jag såg gropen... det är nog där Josefin skall lägga ringarna. Det var något i den... något svart... och jag hörde bankningar... och det luktade.

Hon neg till, höjde stjärten och sa till Josefin:

– Kom ska jag visa dig vägen!

En stund senare återkom talgoxen.

– Jag har hittat platsen, sa han.

Josefin vek pappret om guldringarna, lade paketet i fickan.

– Nu går vi! sa hon.

– Osynlighetshatten! Ta hatten, sa Skropularia.

Men innan hon hunnit säga den konstiga ramsan skakade Josefin på huvudet och sa med bestämd röst:

– Jag vill se Ondskan och jag vill att han skall se mig och ringarna. Och om jag behöver hjälp... hur skall ni kunna hjälpa mig om ni inte ser mig?

Skropularia sa:

– *Jag ser dig alltid. Du är modig Josefin...*

mycket modig.

Josefin log. Hon var både glad och rädd på samma gång.

– *Ljuvliga Josefin! Nyårsaftonsbarn! Jag visste att du skulle hjälpa oss*, sa Desme och torkade sig i ögonen.

Desme och Skropularia såg efter Josefin när hon med snabba steg följde efter de båda fåglarna.

Det var tyst i dalen. Mycket tyst. Som om alla väntade på att något skulle hända. Alla visste att Josefin var på väg för att blidka Ondskan.

De hade inte gått långt när talgoxen satte sig på en skylt.

– *Varggropen*, läste Josefin. Är det den gropen? viskade hon.

Talgoxen nickade och Eritacus neg. Inte ett

ljud kom ur deras strupar. Det prasslade litet när Josefin stack handen i fickan, knöt den om paketet, som om ringarna kunde göra henne stark.

Stigen klättrade i en sväng mot ravinkanten. Det var fortfarande mycket tyst. Bara ett torrträd stod och rasslade sorgset. Några trädstammar låg på marken. Hade Ondskan ryckt upp deras rötter? Eller hade de bara blivit gamla och dött? En stor lönn viftade med sina grenar som ville den säga ”du måste högre upp Josefin”.

Solstrålarna lyste upp en bit av stigen, men längre bort var det mörkt.

Hon stannade till, såg på talgoxen och Eritacus, de såg vilsna ut, som om de tappat bort sig.

Stigen delade sig i två stigar, den vänstra var mycket svart. Josefin valde den högra. Den var brant och slipprig. Hon andades tungt, kröp ihop när hon nådde ravinkanten, tittade ut. Åkern ovanför badade i solsken. Hon andades ut. Där fanns ingen Ondska. Det kunde hon se.

Plötsligt halkade hon. Det var som om någon knuffat henne i ryggen. Hon rullade ner från ravinkanten. Blinkade bort tårarna. Spottade ut lera. Reste sig, stack handen i fickan. Paketet låg kvar.

Hon såg inte fåglarna längre. Ett svagt gnällande läte kom från kanten av stigen. Det stod en rönn där som delat sig i flera stammar. Inklämd i dess famn stod en tunn al. Det var alen som gnäll-

de. Hade Ondskan tvingat den att växa där eller hade den själv sökt rönnens sällskap?

Josefin smög uppför den mörka stigen till vänster. Flera gånger slant hennes fötter i leran.

Uppifrån kanten tittade hon ner i varggropen. En obehaglig lukt trängde fram ur den.

Gropen var inte så djup som hon trott. Det fanns inget där som såg farligt ut. Hade hon gått fel?

I samma stund som hon skulle vända om fick hon syn på en ring i gräset på kanten av gropen. Hon hade sett en likadan förut, nere på ängen. De bortrövade älvorna! Var detta spår efter dem? Fanns de i närheten?

Det låg en bit av en mörk trädstam i gropen, det var allt. Det var som om inga växter ville tränga ner sina rötter där. Eller kanske vågade de inte? Hon rös.

Medan hon med ena handen kramade om paketet i fickan började hon klättra ner i gropen. Ett förskräckligt skratt fick henne att snubbla.

Allt blev svart.

19

Någon nynnade svagt. Josefin öppnade inte ögonen. Hon var trött, mycket trött. Huvudet värkte, ena armen hade domnat.

Det luktade jord och något annat. Något obehagligt.

Ett hamrande ljud fick henne att skrämd se upp. Ett mörkt tak. Var var hon? Hon fick loss armen, masserade den. Handen var knuten som i kramp om en bit rött silkespapper. Hennes hjärta slog våldsamt, hon satte sig upp.

Jord på golvet, jord i taket! Överallt jord. En stor grotta! Den lystes upp av en eld. Och vid elden bankade små varelser. Det lät som när pappa slog med hammare på järn.

Nynnandet kom från ett annat hörn av grottan. Något ljust böljade runt mot den svarta väggen. Hon reste sig upp, gick med dröjande steg mot det ljusa.

Tre små älvor grep hårdare om varandras händer, de stirrade på henne när hon närmade sig,

men fortsatte att dansa. Ringen efter deras fötter hade bildat ett dike i jordgolvet och deras kläder var solkiga. Josefin höll sig utanför ringen.

– Jag vet vilka ni är... jag skall hjälpa er hem, viskade hon.

Älvorna slutade dansa, men bara för ett ögonblick.

– Vi måste dansa... inte vila alls... han säger att vi måste göra guldringar... det kan vi inte! sa en av dem med gråt i rösten.

Josefin gick fram mot elden, men stannade en bit ifrån.

– Hej! sa hon.

Tre små svettiga, sotiga varelser tittade för-

skrämda på henne. Hon satte sig på huk

– Ni är Alnus, Ramnus och Oxalis, eller hur?

De små nickade ivrigt.

– Jag har kommit för att hjälpa er, sa hon.

– Vi måste smida ringar... men vi har inget guld... järn kan inte bli till guld, sa ett av småfolksbarnen och slutade banka.

Det dundrade dovt utanför grottan. De små kröp ihop, blundade som för att göra sig osynliga.

– Kom! ropade Josefin till älvorna.

Innan hon hann blinka stod de tre älvorna bredvid henne. Hon satte sig på golvet framför dem alla, dolde de sex små varelserna med sin kropp. Snyftningarna fick henne att viska:

– Var inte rädda! Jag har ringarna.

Det blev plötsligt iskallt i grottan. Hon huttrade. I väggen i andra ändan av grottan såg hon en spricka som långsamt blev allt större. Hon var inte rädd längre. Det var som om skräcken hos de små gjort henne stark. Modig och stark.

20

Något svart och raggigt visade sig i öppningen. Josefin hade ena handen i fickan, den andra höll hon framför näsan. Älvorna och de små bakom henne andades knappt. Hon stirrade på det svarta. Det var varken djur eller människa. Likt en limpdeg på jäsning gled en oformlig skepnad in i grottan. En arm sträcktes hotfullt mot henne.

Grottöppningen slöt sig ljudlöst.

Ett rytande fyllde grottan. Hon vacklade till, knöt handen om paketet.

– Varför har de små slutat smida? Och varför dansar inte älvorna? skrek Ondskan.

Josefin drog ett långt andetag och sa:

– Jag har sagt till dem att sluta. Jag är Josefin och jag skall ta dem med mig härifrån.

Hon lät bestämd, det hörde hon själv. Den svarta armen svängde framför henne från sida till sida, uppifrån och ner. Det fanns tre små prickar längst ut på armen. Kunde det vara ögon? Hade Ondskan ett öga mer än människan?

Ett skratt rullade genom grottan. Det kom ur en öppning ovanför armen.

– Jag vet att du är Josefin. Alla i dalen talar om dig. De säger att du kan rädda dalen från mig. *Mig*

Ondskan! Men jag vet att ingen kan rädda dalen.

– Jo... jag! sa Josefin lågt och stirrade på de tre små prickarna.

Det prasslade när hon tog fram paketet ur fickan. Hon vecklade ut det röda silkespappret, sträckte fram handen med ringarna mot Ondskan. Han flämtade till och hon tappade nästan balansen. De små trängdes i hennes armveck för att se vad som hände.

– Här har jag det sista guldet du krävt... två guldgula ringar, sa Josefin.

– Ge mig dem! bullrade Ondskan, han sträckte ut armen.

Josefin lutade sig bakåt, lyfte ena ringen. Hon

trädde den över den yttersta spetsen av Ondskans arm, förbi de tre prickarna. Ondskan gjorde inget för att hindra henne.

– Nu har du ett halsband av guld, sa Josefin.

– Men den andra... jag ska ha den andra ringen också, sa Ondskan.

– För att få den måste du ha lämnat dalen... som du lovat.

– Men du har ringen! Jag har ju sett den, jag kan tvinga dig att ge mig den. Jag är Ondskan! Ondskan! Du kommer inte härifrån... och ingen annan heller, sa han och sträckte ut armen bakom hennes rygg.

Josefin vände sig om. Hon tog älvorna och de

tre små i famnen. Lyfte upp de små i sina fickor, två i den ena och en tillsammans med guldringen i den andra. Så tog hon av sig den blommiga mössan. Band ihop banden, hängde mössan som ett halsband om sin hals. Lade älvorna i mössan.

– Nu vill jag att du släpper ut oss, sa hon. När de små är i trygghet ska jag berätta var du kan hämta ringen.

– Jag lämnar dalen när *jag* får lust, sa Ondskan och skrattade elakt.

– Vi är starkare för vi är många, sa Josefin. Du är bara en...

Hon avbröts av ett rysligt oväsen. Det bankade och knackade från alla håll i grottan. Ett kvitter

som från tusen fåglar överröstade Ondskans flåsande.

Ondskan backade. Han såg ut att krympa litet. Den långa armen drogs tillbaka.

– Huka er! ropade Josefin åt de små.

Hon sprang förbi Ondskan mot andra ändan av grottan där några solstrålar trängde igenom mörkret. Det regnade jord från taket. Hon höll handen som ett paraply över mössan för att skydda älvorna.

Bländad lyssnade hon till stojet utanför, kände igen Columbas röst. Lät fågelsången och den friska luften skölja över sig. I nästa stund sträckte sig en gren mjukt ner genom taköppningen. Hon tog

tag i grenen, band fast mössan i den. Sa åt älvorna att hålla i sig och ropade:

– Dra upp älvbarnen och skicka ner mössan igen!

Grenen med älvorna försvann upp i ljuset, glammet ovanför ökade i styrka.

Det blev Alnus, Ramnus och Oxalis tur att lyftas upp. Ramnus satte sig darrande i mitten av mössan, Alnus och Oxalis ställde sig gränsle över kanten, de kramade om var sitt band till mössan.

– Säg till att jag behöver hjälp om en stund, ropade Josefin efter dem.

Hon såg bort mot Ondskan, han stod orörlig kvar. Hon hade inte trott att han skulle låta de små

lämna grottan. Hade han verkligen gett upp?

– Nu är det bara vi två, sa hon, men där uppe finns hela dalen.

Hon tog några steg mot honom när hon talade.

– Ringen! morrade han.

– Du ska få den när du lämnat dalen. Du måste hämta den utanför dalen, sa hon.

– Utanför dalen? väste han.

Armen började åter svänga från sida till sida i allt häftigare rörelser. Hon förstod att han inte gett upp.

– På en sten på åkern... i Domarringen. Där kan du hämta den... men inte förrän jag lämnat grottan, sa hon och försökte låta bestämd.

De tre ögonen blängde ondskefullt. Guldringen blixtrade. Josefin vände sig om, sprang tillbaka till taköppningen, sträckte armarna mot grenen. En het pust i nacken fick henne att skrika till, hon sänkte armarna.

Ondskan stod över henne, ur hans mun flammade en eldslåga. Hon kröp ihop under grenen, den blommiga mössan hängde kvar, hon drog ner en, petade in den under kragen som ett skydd mot det brännande, lyfte på nytt armarna mot grenen.

I samma stund som grenen började röra sig

uppåt kände hon ännu en gång den brännheta andpusten. Och den långa armen vreds runt hennes kropp. När luften pumpades ur hennes lungor släppte hon taget om grenen.

Hon bars iväg till andra ändan av grottan.

Hon försökte ropa, men hade inte luft nog. När hon höll på att svimma lättade trycket. Hon drog in luft i korta andetag, det gjorde ont.

Plötsligt lossnade greppet om henne helt. Hon föll. Låg orörlig på jordgolvet, låtsades avsvimmad.

Under halvslutna ögonlock såg hon Ondskan lyfta på ett svart skycke. Hon stirrade förbluffad. Kunde inte dölja att hon var vaken. Högen av guld

under tygstycket gnistrade i eldskenet. Armen rörde runt i guldets som i en gryta. Ett klingande som från tusen klockor fyllde grottan.

– Det är bara ringen som saknas nu, sa han... och så förstas en som sköter guldets.

– Skö... ter det? viskade Josefin.

– Ja, jag kan ju inte ha så mycket guld liggande här utan någon som tar hand om det.

Ondskan hade aldrig tänkt lämna dalen! Hon skulle tvingas ta hand om guldets! Leva utan dagsljus, utan fågelsång och blommor. Utan trädsus och frisk luft, utan sol och måne. Omgiven av det onda. Det svarta. Gnistor från guldets som rövats från dalen skulle vara hennes stjärnhimmel.

– Neej! skrek hon rakt ut i grottan.

Skrattet ekade.

– Jag tänker inte...

Hon kom av sig när hon kände den fräna lukten. Hon hade känt den förut! Hon visste vem den kom ifrån.

21

Josefin försökte att inte röra på huvudet när hon såg sig omkring. Bakom Ondskans rygg såg hon honom. Rävén! Han stod orörlig, såg bort mot henne. Bakom honom fanns ett litet hål i grottväggen.

– Lägg tillbaka skynket... jag får ont i ögonen, sa hon till Ondskan.

Hon gned sig i ögonen, lade armarna runt kroppen.

– Och jag fryser, sa hon.

Ondskan gav henne en lång blick, armen knuffade henne lätt i bröstkorgen. Utan ett ord kastade Ondskan tygstycket över högen med guld. Han gick fram till elden, stod med ryggen mot henne.

Räven smög fram.

– Skropularia hälsar: *Sy ni le gur in vi sible*, sa han hest och försvann som en skugga tillbaka in i hålet.

Varför hade hon inte tagit med sig Skropularias hatt? Och varför hade Skropularia inte skickat den med räven?

Josefin satt med pannan i djupa veck. Tyst inom sig rabblade hon osynlighetsramsan: *Sy ni le gur in vi sible*. Hon önskade att räven stannat hos

henne, tårögd tittade hon efter honom. Visste att hålet var för litet för henne!

Hon förde handen till nacken, kände svedan, den blommiga mössan ramlade ner. Hon lyfte upp den, skakade den ren från jord, satt med den i famnen och rabblade Skropularias ramsa.

– Vad viskar du? röt Ondskan plötsligt och hon förstod att hon sagt ramsan högt.

– Inget... sa hon ängsligt.

– Ta på dig mössan om du fryser! bullrade han och kom fram till henne.

Plötsligt log Josefin. Hon tog tag i mössan med båda händerna. Snurrade den runt och sa med hög röst:

– *Sy ni le gur in vi sible.*

– Va? sa Ondskan.

Josefin tog på sig mössan. Tyst och blickstillastirrade hon på honom. Armen rörde sig svagt. När den började svänga i större cirklar, som om den letade efter något, reste hon sig och backade ljudlöst. Hennes blick lämnade inte armen.

Hon ropade till och ramlade när armen träffade henne på benen. Ett vrål rungade genom grottan. Hon rullade undan. Plötsligt fanns Ondskan överallt, fyllde varje vrå av grottan med sin oformliga kropp. Armen slängde runt i häftiga rörelser. På jakt efter henne. Men han såg henne inte! Skropularias ramsa hade fungerat med hennes mössa!

Hon kröp fram till rävens gång, blundade och sa tyst:

– Doxa amaschelina.

Inget hände. Hon var kvar i grottan. Desmes andra namn hade inte hjälpt henne att ta sig ut. Hon gjorde sig platt, låg orörlig kvar intill grottväggen medan Ondskan letade efter henne.

22

Ondskan stod under öppningen i taket, ingen gren syntes till. Josefin smög fram till det svarta skynket, grep tag i det med båda händerna och drog försiktigt undan det. Hon fyllde händerna med guld. Tog sats. Utan att med ett ord avslöja var hon fanns kastade hon iväg guldets mot elden.

Mullret som fyllde grottan gjorde ont i hennes öron. Ondskan slängde sig mot brasan, mot guldets som rullade runt på jordgolvet. Armen plockade upp guld och for samtidigt omkring som en slägga

för att hitta henne.

Med ryggen platt mot grottans vägg smög Josefin mot ljuset, mot räddningen. Hon kisade upp mot hålet, nådde inte upp. Hon skulle inte kunna ta sig ut utan hjälp.

Förtvivlad såg hon bort mot Ondskan. Han plockade inte guld längre. I stället rörde han sig långsamt fram mot henne. Armen svepte från den ena sidan av grottan till den andra. Som en plog närmade han sig. Hon skulle inte kunna komma undan! Hon blundade.

Något spretigt rörde vid hennes huvud. Hon öppnade ögonen, såg grenen, grep tag i den. Likt en fjäder kastades hon upp i solljuset. Ett för-

skräckligt skrik steg upp ur grottan. Men Ondskan syntes inte till.

– Hon är här nu... hon är här nu! ropade Sirsi-um som stod och kramade om sina barn.

När Josefins ögon vant sig vid ljuset såg hon att hon stod på toppen av kullen med varggropen. Desme sprang fram till henne med Skropularia efter sig. Överallt fanns småfolk. Alla var smutsiga, som om de bökat sig upp ur jorden med ändan före.

– Do - dooh - doo, dåå - dåå, do - dooh - doo, dåå - dåå, sjöng Columba från en lönn intill.

– Vi måste bort! Han är farlig, flämtade Josefin.

– *Såg du guldets?* frågade Desme, Josefin nickade.

– Då vågar han inte lämna grottan utan att ta guldets med sig, sa Skropularia. Och han kan inte bära på guldets och jaga oss samtidigt.

– Hur kunde ni hitta grottan? frågade Josefin.

– *Rödhaken Eritacus hoppade efter dig på marken under buskarna, såg du inte honom?* sa Desme. *Han såg att du ramlade. Att Ondskan kom och släpade dig ner i sin håla.*

– Jag trodde jag var ensam, sa Josefin.

– Eritacus berättade för mig, sa talgoxen, jag hämtade de andra.

– Jag måste springa till Domarringen med den

andra guldringen, sa Josefin och fick bråttom.

– Jag flyger dit med den, ropade Columba.

– Lagg den på en av stenarna, ropade Josefin när Columba med ringen i näbben flög iväg mot ravinkanten.

– Jag följer med Columba, sa bråttomfågeln.

– Nu går vi hem, sa Skropularia och lät som fröken i skolan.

Småfolket trängdes runt Josefin. Alla ville gå nära henne, röra vid henne. Alla utom räven som bara tyst nickade åt henne och försvann in i buskaget.

Fågelsången mötte dem från dalens botten. Den var starkare än hon någonsin tidigare hört.

Och det fanns glädje i bäckens porlande. För ett ögonblick tyckte Josefin sig höra ett svagt muller upplösas i fjärran.

Skropularia och Desme ställde sig intill dammen. Josefin gick fram till dem. När bråttomfågeln kom flygande hyschade Skropularia på småfolket.

– Ondskan har hämtat den andra ringen, sa bråttomfågeln med spetsig röst.

– Lämnat dalen. Do - dooh - doo, dåå, dåå, do - dooh - doo, dåå, dåå, sjöng Columba.

Skropularia tog av sig hatten, såg högtidlig ut. Hon harklade sig och tittade på Josefin.

– Du har räddat dalen Josefin, sa hon med all-

varlig röst.

Hon sträckte ut handen mot Josefin. I handen låg ett grönt löv. Ett almlöv!

– Var rädd om det! sa hon.

– *Ljuvliga Josefin... var rädd om det... jag visste att du skulle hjälpa oss*, sa Desme.

– Älvorna vill dansa för dig på ängen, men inte nu. Inte idag. De är trötta. De hjälpte oss att gräva, sa Sirsium.

Josefin var både hungrig och trött. Och det sved i nacken. Hur länge hon varit i grottan?

– Tack för almlövet! sa hon. Jag måste nog gå hem nu.

Hon böjde sig ner, smekte Desme med

fingret.

– Tack för att du bad mig hjälpa dalen.

– *Ljuvliga Josefin... berätta för andra om dalen. Ta med dig din kamrat hit*, sa Desme leende.

Josefin vände bort blicken, ville inte avslöja att hon inte hade någon kamrat. Det skulle bara göra Desme ledsen.

23

– Men Josefin så du ser ut! Var har du varit? ropade mamma ängsligt när Josefin steg in i hallen. Har du ätit hos Desme idag?

– Vet du att klockan är fem? sa pappa med rynkad panna.

Josefin suckade, satte sig på hallgolvet, tittade på lövet i sin hand. Magen ropade efter mat. Hon orkade inte ta ett enda steg till.

Mamma hjälpte henne av med de jordiga kläderna.

– Var har du hittat almlövet? frågade pappa och såg bekymrad ut. Var har du varit idag?

Josefin sa med låg röst:

– Jag har fått det i dalen... som tack.

– I dalen? Frostbrunnsdalen? sa pappa.

Josefin nickade.

– Desme bor i dalen... men där finns andra också. Jag har hjälpt dem att bli av med Ondskan, sa hon.

Mamma och pappa satte sig bredvid henne på golvet. De sa inget. De lyssnade uppmärksamt på henne när hon berättade om dalen, om allt hon varit med om. När hon berättat färdigt tittade mamma och pappa på varandra, de hade tårar i ögonen.

– Akta lövet! sa hon när hon tvättat sig och mamma svepte sin morgonrock om henne och pappa bar henne till köket.

Den kvällen gick Josefin tidigt i säng. Mamma hade strukit salva på hennes nacke, det sved inte längre. Men först hade Josefin gått fram till boken om Mio min Mio i bokhyllan. Bakom den hade hon sina skatter. Hon hade lagt almlövet mellan en snäcka med pärlemor och en rund sten.

– Tänk att det är skolavslutning i morgon... och sedan börjar ditt sommarlov och du kan leka hela dagarna, sa mamma till Josefin nästa morgon.

Josefin hade glömt bort att hon bara hade två dagar kvar i skolan. Vem skulle hon leka med?

Hon gick till bokhyllan. Hon ville ta med sig almlövet till skolan, visa det för fröken.

Lövet var borta!

Mellan pärlemosnäckan och den runda stenen låg en kedja som lyste som guld.

Josefin tog upp kedjan. I den hängde något grönt. En blomma. Den liknade Desme.

– Doxa amaschelina, viskade Josefin.

Hon hängde smycket på sig och rusade ut ur rummet för att visa mamma.

– Men kära barn, var har du hittat det vackra halsbandet? sa mamma och såg orolig ut.

– Det är lövet jag fick i dalen! Det har förvandlats till ett smycke, sa Josefin.

Hon dansade runt så det svängde om halskedjan.

– Och titta mamma, så här ser Desme ut.

Mamma såg på Josefin en lång stund, och på smycket.

På måndagsmorgonen kom Josefin ovanligt tidigt till skolan. Hon såg sig omkring på skolgården. Det kändes som om hon inte varit där på mycket länge, fast det bara var två dagar hon varit borta.

Allt var annorlunda på något sätt. Men hon visste inte hur.

Hon tittade på smycket. Hon hade låtit bli att knäppa jackan för att kunna se den lilla gröna blomman som solen fick att glänsa.

Kalle var redan på skolgården. Hon visste att han sett henne. Han sa inget.

En bit bort stod Matilda tillsammans med några flickor. När Matilda fick syn på henne lämnade hon sina kamrater och kom fram.

– Vilket fint halsband, sa hon. Får jag känna?

Josefin nickade och log. Matilda kände försiktigt på blomman och frågade:

– Ska vi hoppa långrep?

Hon sa det så högt att alla flickorna hörde henne.

En stund senare dunkade repet strävt mot skolgårdens grus. Det slog gröna gnistor om den lilla blomman.

Josefin märkte att Kalle kommit fram till hopprepet tillsammans med några kamrater. De stod och tittade på henne, som om de tänkte säga något.

– Äh... vi sticker, sa Kalle efter en stund och

sprang därifrån.

Josefin tänkte inte på att det var första gången hon hoppade med flickorna. Det var som om hon alltid gjort det. Och alla fick känna på den lilla blomman som hängde om hennes hals.

– Vill du träffa Desme i Frostbrunnsdalen? undrade Josefin efter skoldagens slut.

Matilda nickade ivrigt.

– Kan inte vi få följa med? sa de andra flickorna.

– Inte idag, sa Josefin. Idag är det bara Matilda och jag. Men efter skolavslutningen i morgon kan vi alla gå dit.

25

– Titta du kan se vår skola härifrån, sa Josefin till Matilda när de gick nerför stigen till Frostbrunnsdalen.

Några höns kacklade plötsligt i närheten. Matilda ryckte till. Josefin tog hennes hand och ledde henne ner mot dammen.

– Hör du? sa Josefin skrattande. Det är Columba och Eritacus som sjunger.

– Vilka är de? sa Matilda flämtande.

– Ringduvan och rödhaken, sa Josefin. Jag

skall berätta om dem... och om alla de andra i dalen... men först skall vi träffa Desme.

Från dammen hördes ett skorrande.

– Brra brra brra!

– Det är knipan Bucefala, fnittrade Josefin.

– Ååh... vad gulligt, sa Matilda.

– Ja... och vänta skall du få se hur den sista ungen bär sig åt, sa Josefin.

Matilda och Josefin stod hand i hand. De tittade länge på knipmamman och hennes nio ungar.

Desme visade sig vid husknuten.

– Kom Matilda, sa Josefin. Desme vill hälsa på min kamrat.

26

– Hej på er, sa pappa när han stötte ihop med Josefin och Matilda vid gungorna på gården. Vad heter du?

– Matilda... jag är Josefins kamrat.

– Vi har varit i dalen, sa Josefin.

När pappa hälsat på Matilda fick han syn på Josefins halsband och sa:

– Den där blomman ser precis ut som en desmeknopp. Den finns i Frostbrunnsdalen. Adoxa moschatellina heter den på latin.

Josefin sa inget. Hon bara nickade och log. Man kan nog kalla henne Doxa amaschelina också! tänkte hon.

Förklaringar

<i>Adoxa moschatellina</i>	<i>desmeknopp</i>
<i>Alnus incana</i>	<i>råal</i>
<i>Bråttomfågel</i>	<i>grå flugsnappare</i>
<i>Bucephala clangula</i>	<i>knipa</i>
<i>Cirsium palustre</i>	<i>kärrtistel</i>
<i>Erithacus rubecula</i>	<i>rödhake</i>
<i>Kvickstjärt</i>	<i>sädesärla</i>
<i>Livstyckspojke</i>	<i>talgoxe</i>
<i>Oxalis acetosella</i>	<i>harsyra</i>

<i>Prunus padus</i>	<i>hägg</i>
<i>Rhamnus frangula</i>	<i>brakved</i>
<i>Scrophularia</i>	<i>flenört</i>
<i>Sylvia communis</i>	<i>törnsångare</i>
<i>Synilegur</i>	<i>osynlig (på isländska)</i>
<i>Invisible</i>	<i>osynlig (på engelska)</i>

Utgivna barnböcker:

Josefin och Frostbrunnsdalen 2002 (från 7 år), eget förlag, 100,- (boken tillverkas för hand av mig)

Tant Alidas hemlighet 2004 (från 7 år), Atremi, 50,-

Vuxenböcker:

Kvickrot, 2002, 50,-

Maila, ett barn ur de finska skogarna, 36 s, 2006, 80,-

Skärvor av en barndom, 48 s, 2006, 80,-

Om hemligheter, noveller, 40 s, 2006, 80,-

När rädslan kommer, noveller, 24 s, 2006, 80,-

Lastbar barlast, roman, 2007, 110,-

Samtliga böcker köps hos mig:

e-post: paulla.hannelius@glocalnet.net

hemsida: <http://goto.glocalnet.net/ullahannelius>